

ПІДСУМКОВА СЕМЕСТРОВА РОБОТА

8 клас, I семестр

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Картка роботи

Галузь	Природнича (ПРО)
Тип роботи	Семестрова підсумкова
Клас	8
Семестр	I
Період проведення	грудень
Час	40 хв
Кількість завдань	16
Стандарт	Державний стандарт базової середньої освіти, 2020
Групи результатів	<p>[ПРО 1] Пізнання світу природи засобами наукового дослідження</p> <p>[ПРО 2] Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту</p> <p>[ПРО 3] Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства</p> <p>[ПРО 4] Розвиток наукового мислення, набуття досвіду розв'язання проблем природничого змісту [індивідуально та у співпраці]</p>
Предмет / курс	Хімія
Модельна програма	<p>Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.).</p> <p>Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Лашевська Г. А.)</p>
Деталізація теми	

Використання роботи

Семестрову підсумкову роботу доцільно використовувати як цілісний інструмент у **8 класі** (орієнтовно грудень місяць).

Робота виконується в **паперовому форматі**. Завдання передбачають надання відповіді способом вибору однієї або декількох відповідей, встановлення послідовності, а також надання пояснень до певних виборів із варіантів відповідей, здійснення обчислень, пояснення певних закономірностей.

Зміст роботи

Завдання роботи відповідають **Державному стандарту базової середньої освіти 2020 року** (далі – ДСБСО-2020). Їх укладено на основі тих базових знань, визначених ДСБСО-2020, якими учні й учениці мають оволодіти на завершення першого семестру 8 класу.

У документі “Завдання” кожне завдання схарактеризовано за орієнтирами для оцінювання, визначеними в ДСБСО-2020 на кінець предметного циклу навчання [9 ПРО], але саме тих, досягнення яких передбачено вимогами чинних модельних навчальних програм у 8 класі.

Загалом робота дає змогу оцінити рівень сформованості знань, умінь, способів мислення й ставлень, що передбачені для оцінювання такими орієнтирами ДСБСО-2020:

ГР1

- складає план дослідження самостійно [9 ПРО 1.3.2-1];
- вибирає самостійно необхідний для виконання дослідження інструментарій [9 ПРО 1.4.2-1];
- установлює на основі результатів дослідження самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб причинно-наслідкові зв'язки між будовою і властивостями об'єктів дослідження [9 ПРО 1.5.1-1];
- спостерігає, досліджує об'єкти та явища самостійно / в групі за складеним планом з використанням математичних, реальних, комп'ютерних моделей [9 ПРО 1.4.1-1];
- формулює самостійно висновки відповідно до мети дослідження [9 ПРО 1.5.3-1];
- оцінює самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб можливість використання результатів дослідження для розв'язання навчальної / життєвої проблеми [9 ПРО 1.5.3-2];
- дотримується правил безпеки життєдіяльності під час дослідження [9 ПРО 1.4.2-3].

ГР2

- аналізує і систематизує самостійно опрацьовану інформацію природничого змісту, здобуту з різних джерел [9 ПРО 2.1.1-1];

- використовує самостійно сукупність даних для оцінювання природних об'єктів, явищ і процесів [9 ПРО 2.1.1-2];
- відбирає та інтегрує самостійно / з допомогою вчителя чи інших осіб інформацію природничого змісту, представлену в різних формах, зокрема у символній, пов'язуючи її з реальними об'єктами та явищами [9 ПРО 2.2.1-2];
- формулює самостійно словесні описи об'єктів, явищ і процесів на основі нетекстової інформації (табличної, графічної / інфографіки) [9 ПРО 2.2.1-4].

ГР3

- характеризує самостійно властивості об'єктів природи, пояснює природні явища та процеси на основі законів природи, використовуючи мову природничої науки і відповідну термінологію [9 ПРО 3.1.1-1];
- визначає самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб властивості об'єктів / явищ природи, що є істотними для розв'язання життєвої / навчальної проблеми [9 ПРО 3.1.1-2];
- вирізняє з-поміж об'єктів / явищ природи ті, що мають кілька спільних ознак / властивостей [9 ПРО 3.2.1-2];
- розрізняє / систематизує / упорядковує самостійно об'єкти / явища природи за визначеними ознаками / властивостями [9 ПРО 3.2.1-3];
- установлює самостійно причинно-наслідкові зв'язки між певними явищами і процесами та їх наслідками [9 ПРО 3.3.1-1].

ГР4

- інтерпретує самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб наукові факти [9 ПРО 4.1.1-2];
- розв'язує самостійно / в групі навчальні / життєві проблеми, використовуючи здобуті знання і набутий досвід [9 ПРО 4.3.2-1].

Робота специфікована за модельною навчальною програмою «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.). Утім, завдання, запропоновані в роботі, відповідають будь-якій модельній освітній програмі природничої освітньої галузі для навчального предмета “Хімія”.

Структура роботи

Підсумкова семестрова робота складається з одного тесту А.

Тест складається з двох блоків і містить **16 завдань** різних типів.

Завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору однієї або кількох відповідей із запропонованих, установлення послідовності певних дій, здійснення розрахунків, а також надання пояснення чи аргументів відповідно до умов завдання.

Блок 1 роботи містить **завдання 1–7**, які стосуються тексту і передбачають: визначення етапів експерименту, добирання необхідного інструментарію, проведення експерименту, формулювання висновків за його результатами. До завдань 5–7 передбачено розгорнуті письмові відповіді.

Блок 2 складається із 9 завдань.

Завдання — це структурні елементи тесту, що різняться за типом, різновидом, когнітивною й статистичною складністю, стосунком до стимулу.

Стимул – це інформація, яку необхідно опрацювати в певний спосіб, щоб дали виконати завдання, які його стосуються. Стимул може передбачати виконання навіть одного завдання.

У роботі завдання стосуються **стимульної інформації**, які учень / учениця мають брати до уваги для належного виконання завдання.

У роботі використано завдання різних типів і різновидів (див. таблицю), що дає змогу оцінити і базові знання учнівства, і рівень сформованості певних умінь і способів мислення.

Типи й різновиди завдань у роботі

Тип	Різновид	№ завдання
Закрите завдання (Selected-response)	Завдання з вибором однієї правильної відповіді	2, 9
	Завдання з вибором кількох правильних відповідей (з указаною кількістю правильних відповідей)	4
	Завдання на встановлення послідовності	3
Відкрите завдання (constructed response)	Завдання з розгорнутою відповіддю	5, 6, 7, 8, 10.1, 10.2, 11.2
	Завдання з комплексною розгорнутою відповіддю	10.3, 11.1, 12.1, 12.2

Час на виконання роботи

На виконання всієї роботи відведено **40 хвилин**.

Визначений час включає лише безпосереднє виконання завдань. Із інструкціями щодо структури роботи й виконання завдань учнів і учениць потрібно ознайомити напередодні.

Перевірка відповідей і нарахування балів

Процедура перевірки та нарахування балів детально описана в документі “Оцінювання роботи”. Загалом робота оцінює три групи результатів:

- ☐ ГР1 (Пізнання світу природи засобами наукового дослідження): **15** балів.
- ☐ ГР2 (Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту): **25** балів.
- ☐ ГР3 (Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук): **30** балів.

Максимальна кількість балів: **70**.

- ☐ Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюються за принципом “все або нічого” (1 бал за правильну відповідь, 0 балів за неправильну).
- ☐ Завдання з вибором трьох відповідей оцінюються по 1 балу за кожен правильний варіант (максимум 3 бали).
- ☐ Завдання на встановлення послідовності оцінюються залежно від правильності порядку (максимум 3 бали).
- ☐ Відкриті завдання з короткою відповіддю оцінюються за правильність (1–2 бали).
- ☐ Завдання з розгорнутою короткою або комплексною відповіддю оцінюються за критеріями, наведеними в “Оцінювання роботи”, з урахуванням логічності, повноти та правильності пояснень чи обчислень.

Загальні підходи й докладна характеристика процедури перевірки відповідей на кожне завдання і виставлення підсумкової оцінки в шкалі 1 – 12 визначені в документі “Оцінювання роботи”.

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали за однією або кількома групами результатів. Це дещо ускладнює проведення процедури перевірки й оцінювання, оскільки передбачає постійний контроль щодо нарахування балів за виконання конкретних елементів завдання.

Процедура перевірки.

Оскільки передбачено виконання учнівством завдань **на папері**, то для перевірки роботи варто скористатися бланками, запропонованими в документі “Оцінювання роботи”.

Після перевірки відповідей учня / учениці набрані ним / нею бали **переводять у шкалу 1 – 12** відповідно до Схем переведення для кожної групи результатів.

Із принципами й алгоритмом оцінювання робіт учні й учениці мають бути ознайомлені ДО її виконання.

Список використаних джерел

1. Рисунок А. *Яблучна пастила*. Примітка. Джерело: Стаття «Найкраща пастила з яблук...». Ресурс: Dry Food Academy(Кулінарний портал). URL: <https://dryfoodacademy.com/recepty/pastyla/najkrashha-pastyla-z-yabluk-pokrokovyi-reczept-yabluchnoyi-pastyly-vdoma/>
2. Рисунок Б. *Яблучне пюре*. Примітка. Джерело: Smak.menu (Кулінарний портал). Фотографія страви. URL: <https://cdn.smak.menu/images/max/4025/4025-73aa8be047a2f09b4e486f258d3e1e82.jpg>
3. Рисунок В. *Варення з яблук*. Примітка. Джерело: Etnosoft.com.ua (Кулінарний/етнографічний портал). Фотографія страви. URL: <https://etnosoft.com.ua/wp-content/uploads/2019/10/ST834903-700x477.jpg>
4. Рисунок Г. *Яблучна пастила* (Приклад приготування). Примітка. Джерело: Dry Food Academy (Фотографія з рецепта). URL: <https://i0.wp.com/dryfoodacademy.com/wp-content/uploads/2023/06/yabluchna-pastyla-na-piddoni-susharky.webp?w=960&ssl=1>
5. Рисунок Д. *Гігантські яблука* (Фотографія плодів). Примітка. Джерело: Стаття «У Запорізькій області вирости гігантські фрукти». Ресурс: Південь України (<https://www.google.com/search?q=Pivdenukraine.com.ua>). URL: <https://pivdenukraine.com.ua/2019/10/15/u-zaporizkij-oblasti-virosli-gigantski-frukti/>